

Dėl 0 proc. PVM tarifo taikymo tiekimams ES viduje pagal PVMĮ 49 str. 1 dalį.

LVAT 2025-07-02 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-257-789/2025 (UAB "Tauritus")

Ginčas kilo iš esmės dėl to, ar prekės buvo realiai tiekios Pareiškėjo pirkėjui ir ar pastarajai įmonei buvo perduota teisė disponuoti prekėmis kaip savininkui, Lietuvos įmonei (Pareiškėjui) pardavus prekes pirkėjui, kurios išgabentos į Lenkijos akcizinius sandėlius.

Šioje byloje nebuvo ginčo, jog prekės (kuras (dyzeliniai degalai)) buvo fiziškai išgabentos iš tiekėjo (pareiškėjo UAB „Tauritus“) valstybės narės (Lietuvos Respublikos) į sandėlius kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje (Lenkijos Respublikoje), taip pat kad pirkėjas, kuriam (formaliai, kaip nurodyta užsakymuose, PVM sąskaitose faktūrose ir kt. dokumentuose) tiekiamos prekės (įmonė Credibile J.D.O.O.), ginčo sandorių sudarymo ir vykdymo metu buvo registruotas PVM mokėtojas Kroatijos Respublikoje.

VMI laikėsi pozicijos, kad įmonė Credibile J.D.O.O. realiai neįgijo pareiškėjo prekių, o, atsižvelgiant į sandorių sudarymo ir vykdymo aplinkybes, pareiškėjui turėjo kilti įtarimų dėl tikrųjų prekių įgijėjų, tačiau pareiškėjas nebuvo pakankamai atidus, rūpestingas ir nesiėmė aktyvių veiksmų, siekdamas įsitikinti, kad sandoriai atitinka teisės aktų reikalavimus.

LVAT, pacituodamas ESTT praktiką dėl teisės disponuoti materialiuoju turtu kaip savininkui perdavimo PVM direktyvos 138 straipsnio 1 dalies taikymo kontekste, nurodė, jog tai yra būtina kiekvieno prekių tiekimo, kaip jis apibrėžtas PVM direktyvos 14 straipsnio 1 dalyje, sąlyga ir remiantis pačiu šiuo perdavimu negalima nustatyti, ar atitinkamas sandoris vykdomas Bendrijos viduje (žr. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2012 m. rugsėjo 6 d. sprendimo *Mecsek-Gabona Kft prieš Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-dunántúli Regionális Adó Főigazgatósága*, C-273/11, EU:C:2012:54736, 32 p.); tiekimas Bendrijos viduje reikalauja, kad įgijėjui būtų perduota teisė disponuoti materialiuoju turtu kaip savininkui, o pati „prekių tiekimo“ sąvoka šiuo aspektu negali būti aiškinama skirtingai, kalbant apie tiekimo Bendrijos viduje neapmokestinimą ir apie teisę į pirkimo PVM atskaitą, numatytą PVM direktyvos 167 straipsnyje (žr. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2018 m. birželio 20 d. sprendimo byloje UAB „Enteco Baltic“ prieš Muitinės departamentą prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, C-108/17, EU:C:2018:473, 84 ir 85 p.). „Prekių tiekimo“ sąvoka susijusi ne su nuosavybės teisės perdavimu taikomoje nacionalinėje teisėje numatytais būdais, o su visais materialiojo turto perdavimo sandoriais, kuriais viena šalis suteikia kitai šaliai teisę naudotis tuo turtu taip, lyg ji būtų šio turto savininkė (žr. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2005 m. liepos 14 d. sprendimo byloje *British American Tobacco International Ltd and Newman Shipping & Agency Company NV prieš Belgische Staat*, C-435/03, EU:C:2005:464, 35 p.).

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad asmuo, kuris prašo leisti pasinaudoti teise į neapmokestinimą PVM, t. y. prekių tiekėjas, turi pateikti įrodymus, kad tenkinamos PVM direktyvos 138 straipsnio 1 dalyje numatytos sąlygos (žr. minėto Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimo *Enteco Baltic* 67 p.). Šis asmuo taip pat privalo įrodyti, kad yra tenkinamos ir tos sąlygos, kurias nustato pačios valstybės narės, siekdamos užtikrinti teisingą ir paprastą atleidimo nuo mokesčio atvejų taikymą bei užkirsti kelią bet kokiam galimam sukčiavimui, mokesčių vengimui ar piktnaudžiavimui (žr. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2010 m. gruodžio 7 d. sprendimo byloje R., C-285/09, EU:C:2008:164, 46 p.).

Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad pareiškėjas laikotarpiu nuo 2015 m. liepos 1 d. iki 2016 m. rugsėjo 30 d. įformino kuro įsigijimus. Dyzelinas iš Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos gamintojų per tiekėjus (Latvijos Respublikos, Jungtinės Karalystės ir Singapūro įmonės) buvo pristatomas į UAB „AVE Matrox“ valdomą akcizinį sandėlį Jonavoje. UAB

„Euronafta“ tarpininkavo pareiškėjui, surandant pirkėją - įmonę Credibile J.D.O.O. - ir sudarant su ja 2015 m. spalio 12 d. sutartį, UAB „Euronafta“ tikrino informaciją apie minėtą įmonę prieinamuose viešuosiuose registruose, viešojoje erdvėje, Europos Sąjungos duomenų bazėje ir kt. UAB „Euronafta“ pateikdavo naftos produktų užsakymus pareiškėjui, kuro pakrovimas ir dokumentų įforminimas vyko UAB „AVE Matrox“ naftos produktų terminale. UAB „AVE Matrox“, gaudavo užsakymus el. paštu iš UAB „Euronafta“ (nors UAB „AVE Matrox“ savo paaikškinimuose tvirtino, kad ji gaudavo užsakymus iš pareiškėjo, tačiau mokestinio patikrinimo metu gauti dokumentai nepatvirtino šių teiginių). PVM sąskaitas faktūras pirkėjui - įmonei Credibile J.D.O.O. - pareiškėjo vardu įformino asmenys, kurie buvo ne pareiškėjo darbuotojai, o UAB „AVE Matrox“ darbuotojai.

Kauno VMI, atlikusi mokestinį patikrinimą, Patikrinimo akte konstatavo ir Sprendime¹ patvirtino, kad pagal pareiškėjo vardu įformintus dokumentus, kuras nebuvo perduotas įmonei Credibile J.D.O.O., t. y. kuras perduotas nenustatytoms Lenkijos įmonėms, pateikti dokumentai neatspindi tikrojo laikotarpio nuo 2015 m. spalio 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d. sudarytų sandorių turinio.

Teisėjų kolegijos vertinimu, nesant kitų surinktų ir byloje pateiktų įrodymų, dokumentai apie pareiškėjo sudarytas sutartis su įmonėmis Credibile J.D.O.O., UAB „Euronafta“ ir UAB „AVE Matrox“ (kurių vykdymo aplinkybės yra neaiškos ir prieštaringos), pateiktus užsakymus (kurių gavimo ir vykdymo aplinkybės nėra aiškos, nurodytas susirašinėjimas el. paštu nebuvo pateiktas), duomenis apie įmonę Credibile J.D.O.O. (nėra duomenų apie šios įmonės veiklą ginčui aktualiu laikotarpiu, įskaitant galimybes sandėliuoti iš pareiškėjo įsigytą kūrą, taip pat su pareiškėju sudarytų sandorių deklaravimą ir apskaitymą) ir kitas ginčui aktualias įmones (įskaitant Kipro įmonę Oxiliery holdings Limited, kuri organizavo ir apmokėjo krovinių gabenimą į Lenkiją, tačiau Kipro atsakingos institucijos nenustatė duomenų apie jos veiklą), taip pat kiti su prekių užsakymu, apmokėjimu, perdavimu ir gabenimu susiję dokumentai (įskaitant CMR važtaraščius, kuriuose nurodyti prekių gavėjai neatitinka PVM sąskaitose faktūrose nurodyto prekių gavėjo, o kai kuriais atvejais išvis neįmanoma nustatyti realaus prekių gavėjo; CMR važtaraščius ir PVM sąskaitas faktūras, kuriuos pareiškėjo vardu išrašė UAB „AVE Matrox“ darbuotojai ir gavėjo vardu pasirašė Lenkijos įmonių (vežėjų) vairuotojai po krovinio pakrovimo terminale), nepatvirtina, kad pareiškėjas patiekė įmonei Credibile J.D.O.O. aptariamas prekes ir perdavė teises disponuoti dyzeliniu kuru kaip savininkui.

Šiuo atveju byloje nėra objektyvių įrodymų, patvirtinančių, kad prekės buvo pakraunamos UAB „AVE Matrox“ sandėlyje Jonavoje ir išgabenamos iš Lietuvos Respublikos pagal pirkėjo - įmonės Credibile J.D.O.O. - nurodymus. Pagal byloje esančius dokumentus ir UAB „AVE Matrox“ atstovo paaikškinimus, prekių išdavimas buvo vykdomas nurodymų (krovos nurodymų), kuriuos išrašydavo UAB „Euronafta“, pagrindu. Nors UAB „AVE Matrox“ atstovas taip pat teigė, kad naftos produktų iškrovimas (atkrovimas) pirkėjams vyko pagal kliento - pareiškėjo - gautus labai tikslus ir išsamius nurodymus, šie teiginiai nėra pagrįsti bylos duomenimis.

Teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas priėjo prie pagrįstos išvados, jog pareiškėjas neatitiko esminių reikalavimų ir sąlygų, būtinų taikyti 0 proc. PVM tarifą. Nenustačius, jog pareiškėjas realiai tiekė prekes PVM mokėtojai, veikiančiai kitos Europos Sąjungos valstybės narės teritorijoje, ir perdavė jam teisę disponuoti prekėmis kaip savininkui, konstatuotina, kad pareiškėjas neteisėtai pasinaudojo PVMĮ 49 straipsnio 1 dalyje numatyta teise.

Pareiškėjo pozicija, kad jis veikė tinkamai, apdairiai ir rūpestingai, bei kad jis perdavė pirkėjui - įmonei Credibile J.D.O.O. - teisę disponuoti prekėmis kaip savininkui iki išgabenant prekes iš Lietuvos, yra grindžiama iš esmės tik pareiškėjo subjektyviu aplinkybių aiškinimu, kurį pagrįstai atmetė pirmosios instancijos teismas, pažymėdamas, jog pareiškėjas šiuo atveju nesiėmė pakankamų veiksmų identifikuoti prekių užsakymus pateikusius asmenis, įsitikinti jų tapatybe bei įgaliojimais, nesiekė išsiaiškinti aplinkybių, susijusių su realiu prekių pristatymu pirkėjui, t. y.

nepakankamai domėjosi verslo partneriu (kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsiregistravusiu PVM mokėtoju). Bylos medžiaga patvirtina, kad pareiškėjas nesidomėjo jo vardu įforminamų sandorių teisėtumu, nors pareiškėjas, vykdydamas sandorius, galėjo matyti atitinkamus požymius dėl galimo pirkėjo sukčiavimo (pareiškėjas, be kita ko, neatsižvelgė į tai, kad CMR važtaraščiuose kaip prekių gavėjas buvo nurodyta ne Kroatijos įmonė Credibile J.D.O.O., o akciziniai sandėliai Lenkijoje, nepareikalavo CMR važtaraščių antrųjų egzempliorių, kuriuos turėjo užpildyti prekių gavėjas, nesiaiškino aplinkybių, susijusių su reikalavimo teisės perleidimu, ir pan.).

Todėl LVAT nurodė, jog pirmosios instancijos teismas pagrįstai konstatavo, jog pareiškėjas pažeidė PVMĮ 49 straipsnio 1 dalies ir 56 straipsnio 1 dalies reikalavimus.

Plačiau apie bylą:

<https://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=92a0a39c-3b1b-4ba3-b9e1-151830685f70>

Dėl nedeklaruotų pajamų už automobilio pardavimą neišlaikius jo nuosavybės teisę 3 metus.

LVAT 2025-10-01 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-258-789/2025 (R. A.)

Ginčas kilo iš esmės dėl automobilio remonto išlaidų priskyrimo šio turto įsigijimo kainai (Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau - GPMĮ) 19 straipsnio 2 dalis).

Pareiškėjas ginčo metu įrodinėjo, jog pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau - MAĮ) 10 ir 69 straipsniuose įtvirtintą imperatyvą taikyti turinio viršenybės prieš formą principą, gyventojų pajamų mokestis (toliau - GPM) turėtų būti skaičiuojamas nuo gyventojų realiai iš ūkinės operacijos gautų pajamų, todėl turi būti atsižvelgiama ir į patirtas išlaidas.

LVAT iš bylos medžiagos nustatė, kad pareiškėjas teikė mokesčių administratoriui paaiškinimus, jog jis įsigijo automobilį BMW X6 su variklio ir greičio dėžės defektais, buvo atlikti remonto darbai, siekiant pašalinti šiuos defektus prieš parduodant automobilį. Pareiškėjas nurodė, jog jis neišsaugojo dokumentų, susijusių su automobiliu BMW X6, nes yra praėję daugiau nei 5 metai nuo minėtų įvykių, o gyventojams nėra keliami specialūs reikalavimai dėl apskaitos dokumentų saugojimo.

LVAT teisėjų kolegijos vertinimu, nagrinėjamu atveju pareiškėjo patirtos automobilio remonto išlaidos galėtų būti įskaičiuojamos į automobilio įsigijimo kainą ir apmokestinamosios pajamos galėtų būti apskaičiuojamos, atsižvelgiant į jas, tačiau pareiškėjas nepateikė jokių įrodymų apie jo nurodytų patirtų išlaidų realumą. Vien pareiškėjo paaiškinimai apie patirtas automobilio remonto išlaidas, nesant išlaidas patvirtinančių dokumentų, nepagrindžia, kad nurodytos išlaidos buvo realiai patirtos.

Plačiau apie bylą:

<https://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=7ef426be-4fe8-4444-94ca-8576b4cf4f58>

Dėl neįvykusių ūkinių operacijų, komandiruočių sąnaudų pagrįstumo, lengvojo automobilio PVM atskaitos.

LVAT 2025-10-08 sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2268-602/2025 (UAB „Laksuna“).

Nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl to, kad Kauno AVMI nepripažino Bendrovės teisės leidžiamiesiems atskaitymams priskirti 61 7000 Eur realiai nesuteiktų paslaugų vertės (1 pažeidimas);

T.B. bei T.B. ir R.S. išmokėjo dienpinigius už komandiruotes į užsienį, bet nepagrindė jų faktiškai išbūto užsienyje laiko (2 pažeidimas); Bendrovė įsigijo tris lengvuosius automobilius ir nepagrįstai įtraukė jų pirkimo Pridėtinės vertės mokestį (toliau - PVM) į PVM atskaitą (trečias pažeidimas); taip pat pažeisdama Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (toliau - ir PVMĮ) 49 straipsnio 1 dalies ir 56 straipsnio 1 dalies nuostatas, nepagrįstai pritaikė 0 proc. PVM tarifą pagal PVM sąskaitas faktūras įformintam įvairių prekių tiekimui Vengrijos įmonei Stocering Trade KFC, kadangi Bendrovė nepateikė pakankamų įrodymų, jog Bendrovės deklaruotų tiekimų prekės buvo fiziškai išgabentos iš šalies teritorijos (ketvirtasis pažeidimas).

Komisija panaikino Inspekcijos sprendimo dalį dėl Ketvirtojo pažeidimo ir įpareigojo Centrinį mokesčių administratorių iš naujo išnagrinėti mokesčių mokėtojo skundą. Atsakovas Komisijos sprendimo neskundė, taigi narinėjamoje byloje yra sprendžiama dėl Pirmojo, Antrojo ir Trečiojo pažeidimų, dėl kurių skundą padavė mokesčių mokėtojas. Pirmosios instancijos teismas mokesčių mokėtojo skundą atmetė.

Dėl Pirmojo pažeidimo patikrinimo metu padaryta išvada, kad Bendrovės pateikti paslaugų įsigijimo dokumentai išrašyti TEMPY s. r. o., NOTABLEPROFIT UNIPESOAL LDA, ETAPAS E RESULTADOS- UNIPESOAL LDA ir Haller Petre vardu nepatvirtina programavimo paslaugų gavimo fakto. Paslaugų gavimo / perdavimo faktas nėra užfiksuotas jokiais objektyviais įrodymais. Bendrovės pateikti įrodymai (sąskaitos faktūros, direktoriaus ir darbuotojo paaiškinimai, susirašinėjimo elektroniniais laiškais su tariamais paslaugų tiekėjais kopijos, mokėjimo pavedimai), greta kitų kontrolės procedūrų metu nustatytų aplinkybių negali būti vertinami kaip objektyvūs ir neabejotinai patvirtinantys, jog sąskaitose faktūrose nurodytos programavimo paslaugos yra realiai gautos pirkimo sandorių pagrindu. LVAT pasisakė, kad VMI prie FM, patvirtindama nustatytas aplinkybes, tačiau konstatuodama, kad Kauno AVMI neteisingai taikė MAĮ 69 straipsnio nuostatas, teisingai taikė teisę.

Dėl antrojo pažeidimo LVAT pasisakė, kad mokesčių administratorius pagrįstai sprendė, kad konstatavus, jog TEMPY s. r. o., NOTABLEPROFIT UNIPESOAL LDA, ETAPAS E RESULTADOS- UNIPESOAL LDA ir Haller Petre nesuteikė programavimo ir konsultavimo paslaugų bei papildomai surinkus informaciją apie Bendrovei priklausančių automobilių sienos kirtimus (pagal Bendrovės sunaudoto kuro nurašymo aktus, laikotarpiu, kai Bendrovės darbuotojams buvo įformintos tarnybinės komandiruotės, Bendrovės naudojami automobiliai nebuvo kirtę valstybinės sienos), sutikrinus PVM sąskaitose faktūrose nurodytas degalų pylimo datas užsienyje bei nustačius atvejus, kai kuras buvo pilamas dienomis, kurios nesutampa su Bendrovės įsakymuose dėl tarnybinių komandiruočių nurodytomis dienomis, taip pat nustačius, jog atskirais atvejais komandiruotės suformintos susitikimui su įmonės atstovu, su kuriuo Bendrovė neturėjo jokių verslo ryšių ir kt. aplinkybes, pagrįstai konstatuota, kad Bendrovė T. B. ir R. S. išmokėtų dienpinigių tikslas - piniginių lėšų išmokėjimas, nesumokant nuo jų GPM.

Dėl automobilių panaudojimo PVM apmokestinamoje veikloje ir PVM atskaitos buvo įrodinėjama, kad automobiliai apeliančio veikloje, kaip ilgalaikis turtas, niekada nebuvo naudojami, o 2022 m. vasario 19 d. automobilis BMW 535d xDrive *Limousine* buvo parduotas Vengrijos pirkėjui. LVAT pasisakė, kad pareiškėjas neveikė kaip PVM mokėtojas, piktnaudžiavo teise, jo nurodomos ūkinės operacijos (nuomos sandoriai) neįvyko, todėl pareiškėjui neatsirado teisė į PVM atskaitą. Teismas nurodė, kad pagrįstai mokesčių administratorius padarė išvadas pagal draudimo ir kitus dokumentus, kad automobiliai buvo naudojami kaip ilgalaikis turtas, tik apskaityti kaip prekės, o faktas, kad vienas automobilis buvo vėliau parduotas neturi reikšmės, nes įvykęs po tikrinamojo laikotarpio pabaigos (2020 m. spalio 31 d.), taip pat ir po 2022 m. vasario 18 d. Patikrinimo akto surašymo. Mokestinėje byloje ir ginče yra vertinamas mokesčių mokėjimo teisingumas tikrinamuoju laikotarpiu.

Plačiau apie bylą: <https://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=a11dcd03-b8a0-4a13-8d1d-355ae6f3fb8b>

Dėl MAĮ 70 str. taikymo, įmonei neapskaičius pardavimų, neteisingai nustačius likučius ir nedeklaravus pardavimų.

LVAT 2025-10-29 sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-892-1188/2025 (VŠĮ „ZGO“).

Ginčas byloje kilo mokesčių administratoriui nustačius, kad Pareiškėjos apskaitomas prekių likutis nerealus ir Įstaiga tokio likučio neturi, įsigyjamos prekės ne sandėliuojamos, o parduotos, tačiau pajamos neapskaitytos ir nedeklaruotas pardavimo PVM ir PM. Mokesčių administratoriui neturint galimybės nustatyti Įstaigos 2021 m. pardavimo pajamų įprastine tvarka, nes iš buhalterinės apskaitos dokumentų negalima nustatyti, kiek faktiškai parduota prekių ir koks yra prekių likutis, PVM ir PM buvo apskaičiuoti pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą (MAĮ 70 str. 1 d., Taisyklių 6.3.2, 6.3.6 p.).

LVAT pasisakė, kad pareiškėjas nepateikė išsamių argumentų, faktinių duomenų ar įrodymų, kurių pagrindu būtų paneigtos VMI nustatytos aplinkybės dėl Įstaigai už 2021 m. nustatytą PVM ir PM bazę, kaip to reikalauja MAĮ 67 straipsnio 2 dalis. Įstaigos vadovas nepadėjo VMI specialistams atlikti inventorizacijos, nurodė, kad sandėlyje adresu Birutės g. 17, Zarasuose, nėra laikomų motociklininkų šalmų, akumuliatorių ir kamuolių. Teiginius dėl duomenų lyginimo skirtingomis datomis, t. y. laiko tarpo nuo 2022-09-30 iki 2022-11-23, paneigia ir 2023-01-26 Operatyvaus patikrinimo ataskaitoje užfiksuota aplinkybė, kad Įstaigos vadovas nurodė, jog 2022 m. spalio ir lapkričio mėnesiais nebuvo parduota motociklininkų šalmų, akumuliatorių ir kamuolių, taip pat užfiksuota, kad Įstaigos vadovas geranoriškai nenurodė finansinėje apskaitoje parduodamų prekių apskaitos registre motociklininkų šalmų, akumuliatorių ir kamuolių tikslaus skaičiaus. Be to, pareiškėjas nepateikė pakankamų dokumentų, iš kurių būtų galima nustatyti kokios konkrečios prekės ir kada buvo parduotos, nenurodė tikslaus prekių likučio. Įvertinus šias aplinkybes, atmetini ir apelianto teiginiai, kad antrojo patikrinimo metu nebuvo įvertintas sandėlio likutis. Pažymėtina, kad skundžiamuose sprendimuose nebuvo konstatuoti pažeidimai, susiję su Įstaigos naudojamu kasos aparato tinkamumu, kvite nurodoma informacija, tačiau faktinė aplinkybė, kad Įstaigos vedama prekių apskaita neleido mokesčių administratoriui nustatyti prekių likučių, iš apskaitos nėra aišku, kada parduotos prekės buvo įsigytos, kokia jų pirkimo kaina, antkainis, šiuo atveju lėmė MAĮ 70 straipsnio 1 dalies taikymo būtinybę.

LVAT taip pat pažymėjo, kad specialisto išvada nepaneigia nustatytų aplinkybių, nustatytų konkrečių neatitikimų pareiškėjo buhalterinėje apskaitoje, o be to specialisto ir mokesčių administratoriaus tyrimo objektai buvo skirtingi: mokesčių administratorius atliko mokestinį patikrinimą dėl PM ir PVM apskaičiavimo teisingumo, o specialistas vertino Įstaigos buhalterinės apskaitos atitiktį teisės aktų reikalavimams.

Plačiau apie bylą: liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=f1869a82-e521-4b1c-a2bd-9a94a6b61b60

Dėl nekilnojamojo turto pardavimo pajamų apmokestinimo GPM pagal GPMĮ 19 str.

LVAT 2025-11-26 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-591-815/2025 (J.S.).

Ginčas byloje kilo dėl Pareiškėjos pajamų apmokestinimo GPM pardavus nekilnojamąjį turtą. Pareiškėjai kilo pareiga mokėti GPM pagal GPMĮ nuostatas. Pareiškėja norėdama mažinti GPM sumą, galėjo pasinaudoti GPMĮ 19 straipsnio 1 ir 3 dalyse įtvirtintu teisiniu reguliavimu. Iš pareiškėjos gautų GPM apmokestinamųjų pajamų mokesčių administratorius atėmė pareiškėjos faktiškai patirtas 9 483,75 Eur gyvenamojo namo statybos sąnaudas, pagrįstas teisine galia turinčiais dokumentais. Būtent pareiškėja, norėdama mažinti GPM sumą, turėjo pareigą teikti GPMĮ 19 straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus. Pareiškėja nepagrįstai laikosi pozicijos, kad ji patyrė didesnes, nei Inspekcijos nustatytas, sąnaudas.

LVAT konstatavo, kad šioje byloje turi būti taikomas būtent GPMĮ, kurio 19 straipsnio 3

dalyje yra nustatyti konkretūs dokumentai, leidžiantys juose nurodytomis sumomis mažinti GPM dydį. Tuo tarpu ABTĮ tėra administracinio teismo proceso įstatymas, kuriame nėra jokių nuostatų, leidžiančių mažinti apskaičiuoto GPM dydį: ABTĮ 56 straipsnyje numatytos tik bendrosios įrodymų vertinimo teismo proceso taisyklės bei gairės. Pareiškėjos pateiktas eksperto 2022 m. birželio 13 d. aktas negali būti pripažintas Gyvenamojo namo statybos sąnaudas patvirtinančiu dokumentu. Eksperto 2022 m. birželio 13 d. aktas nėra apskaitos dokumentas, turintis teisinę galią. Pareiškėja nepateikė jokių apskaitos dokumentų, pagrindžiančių eksperto 2022 m. birželio 13 d. aktu nurodytą Gyvenamojo namo statybos išlaidų pagrįstumą.

Plačiau apie bylą: liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=9efe54b0-5b72-4f36-9217-4ff5a44d3fcb

Dėl GPM apmokestinimo momento nustatymo radus seife lėšas.

LVAT 2025-10-29 sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1207-442/2025 (R. T.).

Ginčas byloje kilo dėl Pareiškėjai apskaičiuoto GPM, nustačius, kad įgyto turto vertė (seife laikytos lėšos grynaisiais) tikrinamuoju laikotarpiu buvo didesnė už deklaruotas pajamas, kontrolės veiksmų metu nepateikti teisinę galią turintys dokumentai, pagrindžiantys pajamų šaltinius.

Nagrinėjamoje administracinėje byloje sprendžiant dėl 2018-04-26 kratos metu AB „Citadele“ banke R. T. naudojamame seife rastų ir paimtų pinigų apmokestinimo GPM pagal GPMĮ 8 straipsnį, turi būti nustatytas minėtų pinigų (pajamų) gavimo momentas. Todėl nustačius, kad minėtų pinigų (pajamų) gavimo momentas yra įrodinėjimo dalyku tiek baudžiamojoje, tiek administracinėje byloje, Lietuvos apeliacinio teismo 2021-11-29 nuosprendyje baudžiamojoje byloje [Nr. 1A-287-654/2021](https://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=1a2876542021) konstatuotas faktas, kad individualiame seife rastus pinigus R. T. įgijo 5 metų laikotarpyje iki nusikaltimo padarymo, t. y. iki 2017-10-19, turi prejudicinę reikšmę šioje administracinėje byloje.

Taigi mokesčių administratorius, Komisija bei pirmosios instancijos teismas, sprendami klausimą dėl pareiškėjos naudojamame seife rastų ir paimtų pinigų apmokestinimo GPM, privalėjo remtis Lietuvos apeliacinio teismo 2021-11-29 nuosprendyje baudžiamojoje byloje [Nr. 1A-287-654/2021](https://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=1a2876542021) nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis, susijusiomis su šių pinigų (pajamų) gavimo momentu. O kadangi pirmosios instancijos teismas, Komisija ir mokesčių administratorius nustatydami reikšmingas su pareiškėjos apmokestinimu susijusias aplinkybes netinkamai vertino įrodymus, todėl panaikino jų sprendimus.

Plačiau apie bylą: <https://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=0ee57918-b64c-4465-acc2-e374ac8c68f3>